

—

Suomalaisten perheyritysten anatomia

Samuli Knüpfer

Omistajuuden professori, Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu

11.2.2026

Tutkimuksen tiivistelmä: Ovatko uskomukset suomalaisista perheyrittäjistä totta vai tarua?

Uskomus	Tutkimuksen tulokset
Perheyrittäjät ovat merkityksettömiä, koska ne ovat niin pieniä	Vaikka valtaosa perheyrittäjistä on pieniä, yhdessä niillä on suuri painoarvo. Suurtenkin yritysten joukossa on paljon perheyrittäjiä.
Perheyrittäjät ovat huonosti johdettuja ja tehottomia	Perheyrittäjät kannattavat paremmin kuin muut yritykset. Niiden pääoman käyttö on vähäisempää ja niiden henkilöstökulut ovat alhaisempia.
Perheyrittäjät pelaavat varman päälle eivätkä tee investointeja	Perheyrittäjien omavaraisuusaste on muita yrityksiä korkeampi. Ne investoivat enemmän kuin muut yritykset.
Perheyrittäjät eivät kasva eivätkä kansainvälisty	Suuremmat perheyrittäjät kasvavat muita yrityksiä nopeammin ja harjoittavat enemmän vientiä. Pienemmissä perheyrittäjissä kasvu ja kansainvälistyminen on muita heikompaa.

Mikä tässä tutkimuksessa on uutta?

Ensimmäinen kaikki suomalaiset osakeyhtiöt kattava selvitys perheyrittysten merkityksestä ja erityispiirteistä

Viranomaisrekistereistä (Tilastokeskus, Verohallinto, PRH, DVV) **luotettavat ja kattavat tiedot** kaikista yrityksistä ja niiden omistajista

Perheyrittysluokittelu tehdään **yrityksen omistajien ja heidän perhesuhteidensa** perusteella

A!

Perheyriityksen määritelmä

Lähtökohtana Euroopan komission määritelmä *)

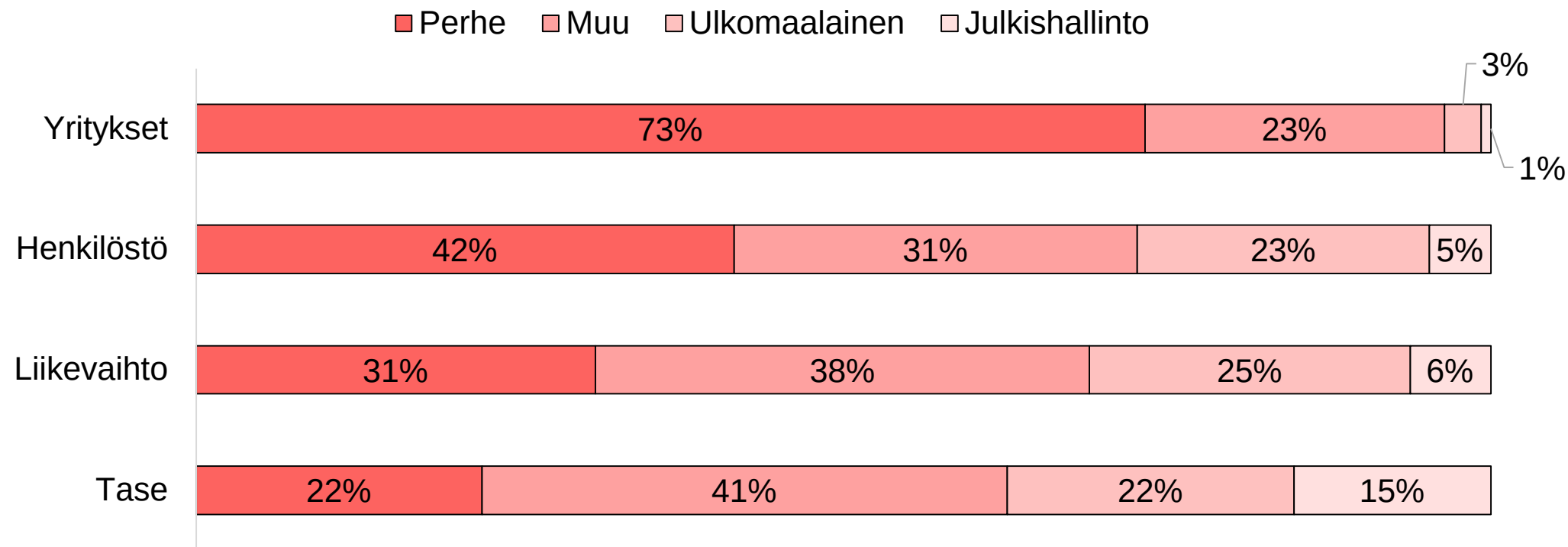
- Yritys on perheyritys, jos luonnollinen henkilö ja hänen perheenjäsenensä omistavat yli 50 % osakepääomasta
- Perheenjäseniin kuuluvat henkilön puoliso, isovanhemmat, vanhemmat, lapset ja sisarukset

Muutamia poikkeuksia pörssiyritysten ja suurten listaamattomien yritysten osalta

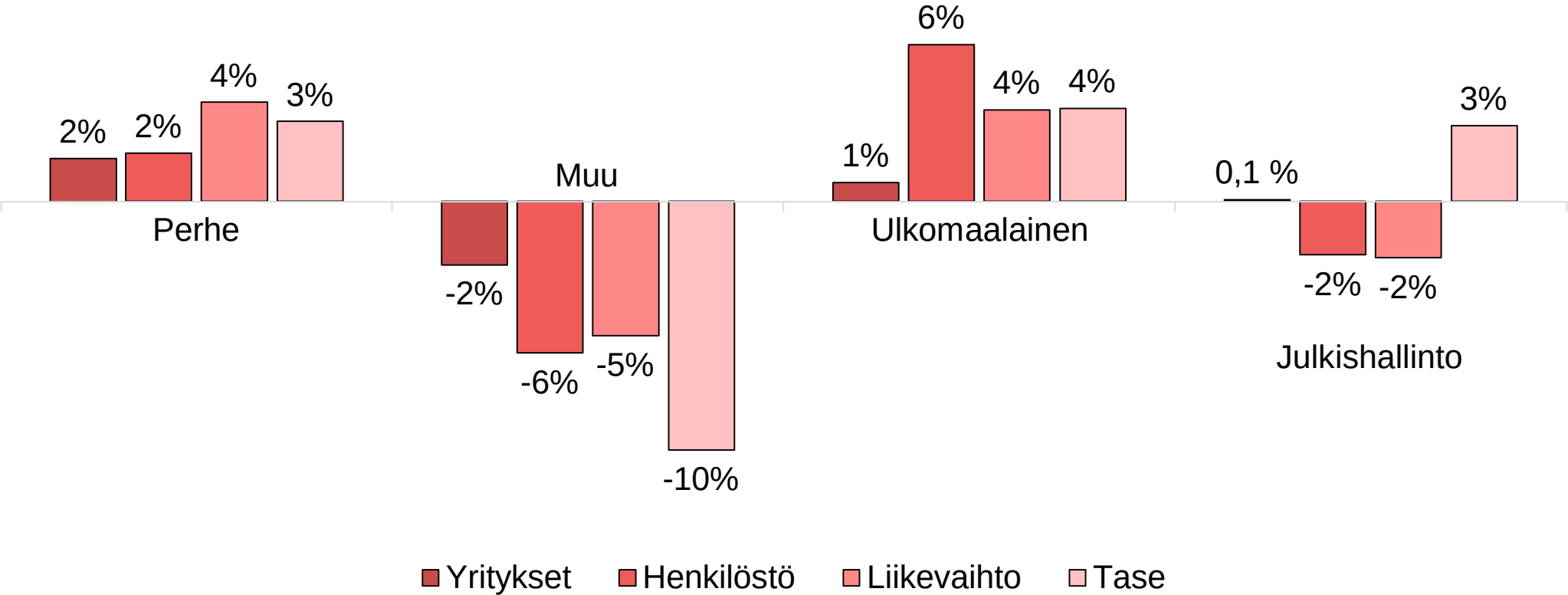
Yritysten määrä, liikevaihto, henkilöstö ja tase omistajatyypin mukaan, 2022

	Omistajatyyppi				Kaikki yhteensä
	Perhe	Muu	Ulkomaa-lainen	Julkis-hallinto	
Yritysten määrä	77 999	24 612	3 021	801	106 433
Henkilöstön määrä	536 701	401 503	291 221	61 458	1 290 883
Liikevaihto, milj. euroa	148 915	184 110	119 531	30 059	482 615
Tase, milj. euroa	135 830	249 684	136 082	93 621	615 217

Yritysten, henkilöstön, liikevaihdon ja taseen osuus omistajatyypeittäin, 2022

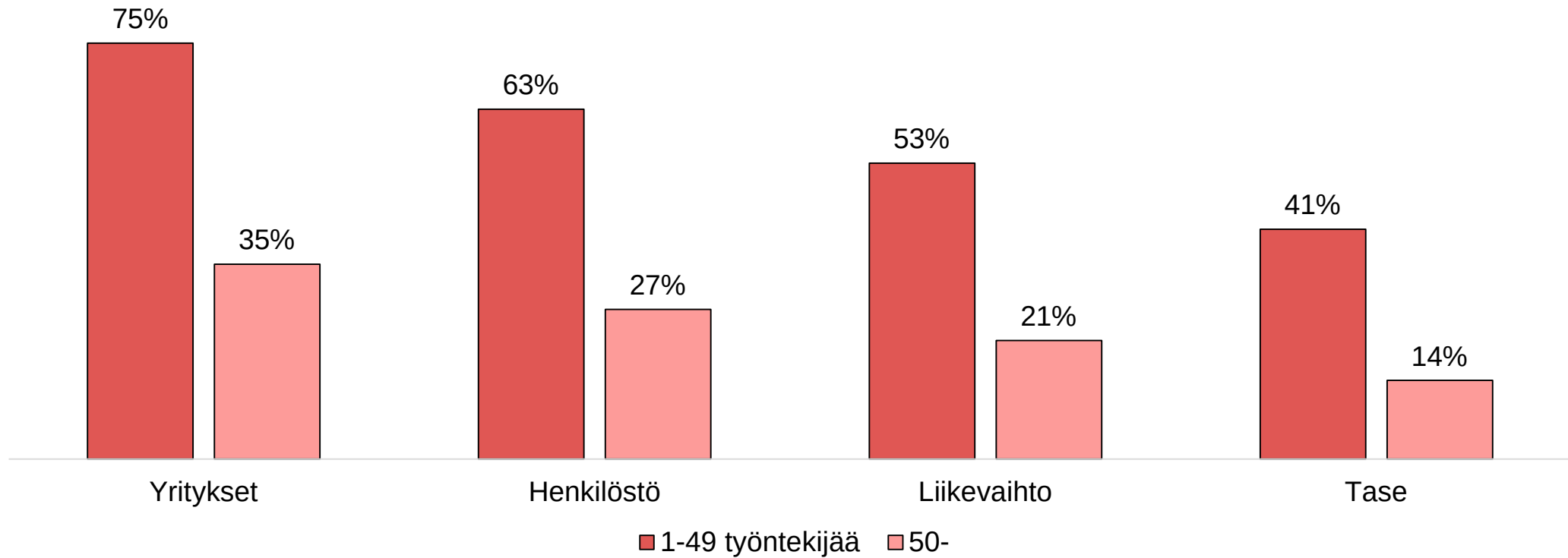
Muutokset osuuksissa omistajatyypin mukaan, 2006-2022

Yritysten määrä, liikevaihto, henkilöstö ja tase yrityksen henkilöstömäärän ja perheyrittäjästatuksen mukaan, 2022

	Yritysten määrä		Henkilöstön määrä		Liikevaihto, milj. euroa		Tase, milj. euroa	
	Perhe- yritykset	Muut yritykset	Perhe- yritykset	Muut yritykset	Perhe- yritykset	Muut yritykset	Perhe- yritykset	Muut yritykset
1-49 työntekijää	76 729	26 066	333 239	197 658	77 431	68 476	75 150	107 371
50-	1 270	2 368	203 462	556 524	71 484	265 223	60 680	372 015
1-9 työntekijää	68 141	19 701	168 086	61 507	37 498	23 449	44 023	47 165
10-49	8 588	6 365	165 153	136 151	39 933	45 027	31 127	60 207
50-249	1 099	1 897	100 425	187 974	35 785	88 649	30 500	109 934
250-499	114	259	39 491	88 412	15 624	36 095	12 798	100 237
500-	57	212	63 546	280 138	20 075	140 479	17 382	161 844

Perheyrittysten osuus yrityksen henkilöstömäärän mukaan, 2022

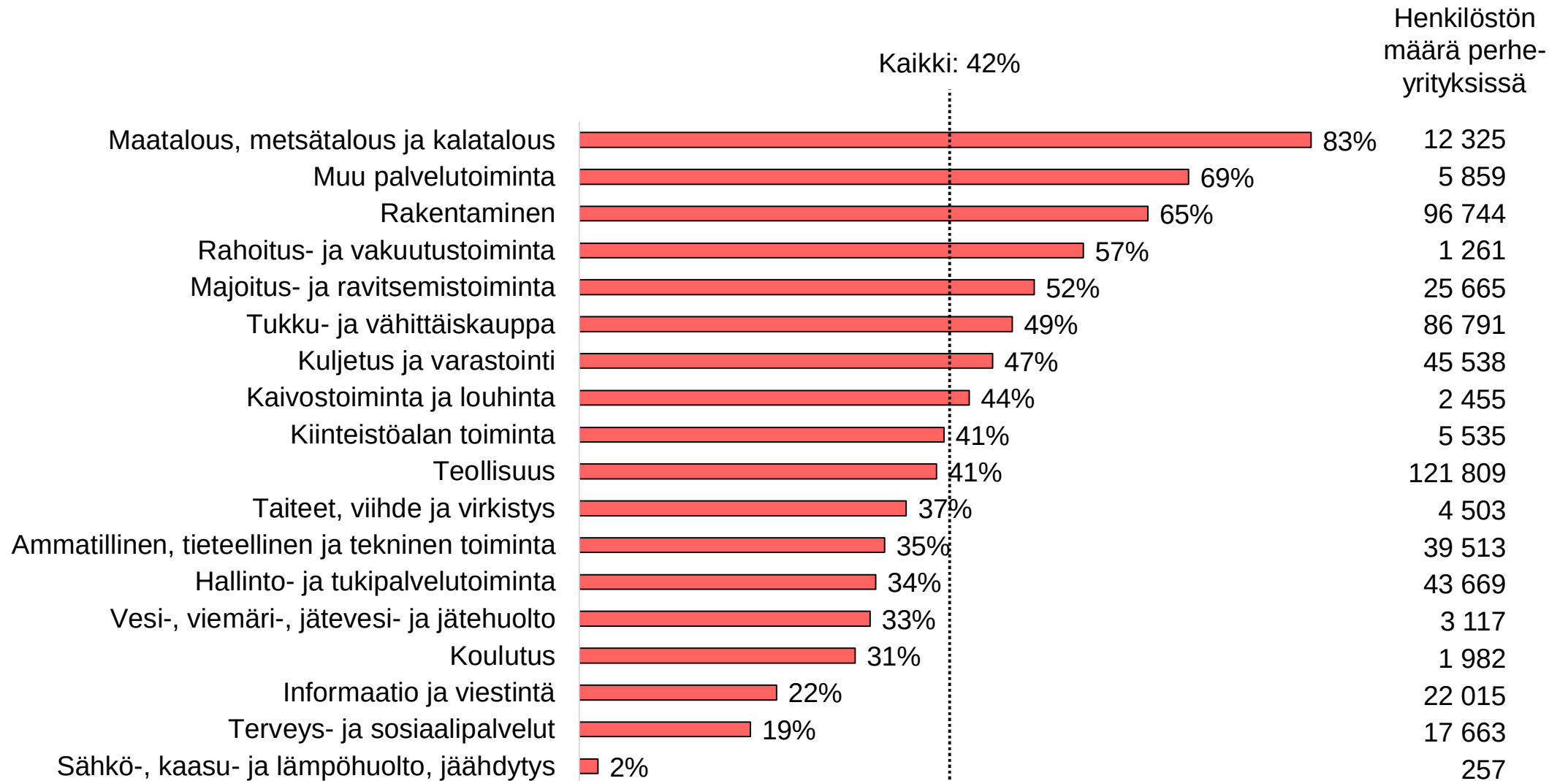

Perheyrittysten osuus toimialoittain, 2022

	Perheyrittysten osuus, Kolme suurinta työllistäjää *)			
	Yritykset	Henkilöstö	Liikevaihto	Tase
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	87,4%	83,1%	71,4%	45,0%
Kaivostoiminta ja louhinta	81,2%	44,3%	21,8%	9,1%
Teollisuus	71,0%	40,5%	21,2%	17,5%
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytys	17,2%	2,2%	0,4%	0,2%
Vesi-, viemäri-, jätevesi- ja jätehuolto	55,3%	33,0%	31,1%	15,1%
Rakentaminen	80,0%	64,5%	57,6%	61,1%
Tukku- ja vähittäiskauppa	74,1%	49,2%	41,1%	41,4%
Kuljetus ja varastointi	82,2%	46,9%	34,5%	26,8%
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	72,1%	51,7%	51,6%	53,0%
Informaatio ja viestintä	52,2%	22,4%	16,8%	19,3%
Rahoitus- ja vakuutustoiminta **)	71,8%	57,2%	71,9%	48,1%
Kiinteistöalan toiminta	72,2%	41,4%	46,8%	29,7%
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	71,9%	34,7%	35,9%	25,3%
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	66,3%	33,6%	32,2%	23,5%
Koulutus	71,7%	31,3%	31,1%	32,2%
Terveys- ja sosiaalipalvelut	75,8%	19,4%	20,6%	18,9%
Taiteet, viihde ja virkistys	64,0%	37,1%	23,7%	23,6%
Muu palvelutoiminta	80,8%	69,1%	70,2%	80,1%
Kaikki	73,3%	41,6%	30,9%	22,1%

*) Teollisuus 23%, kauppa 14% ja rakentaminen 12% henkilöstöstä, **) Ei sisällä pankkeja ja vakuutusyhtiöitä

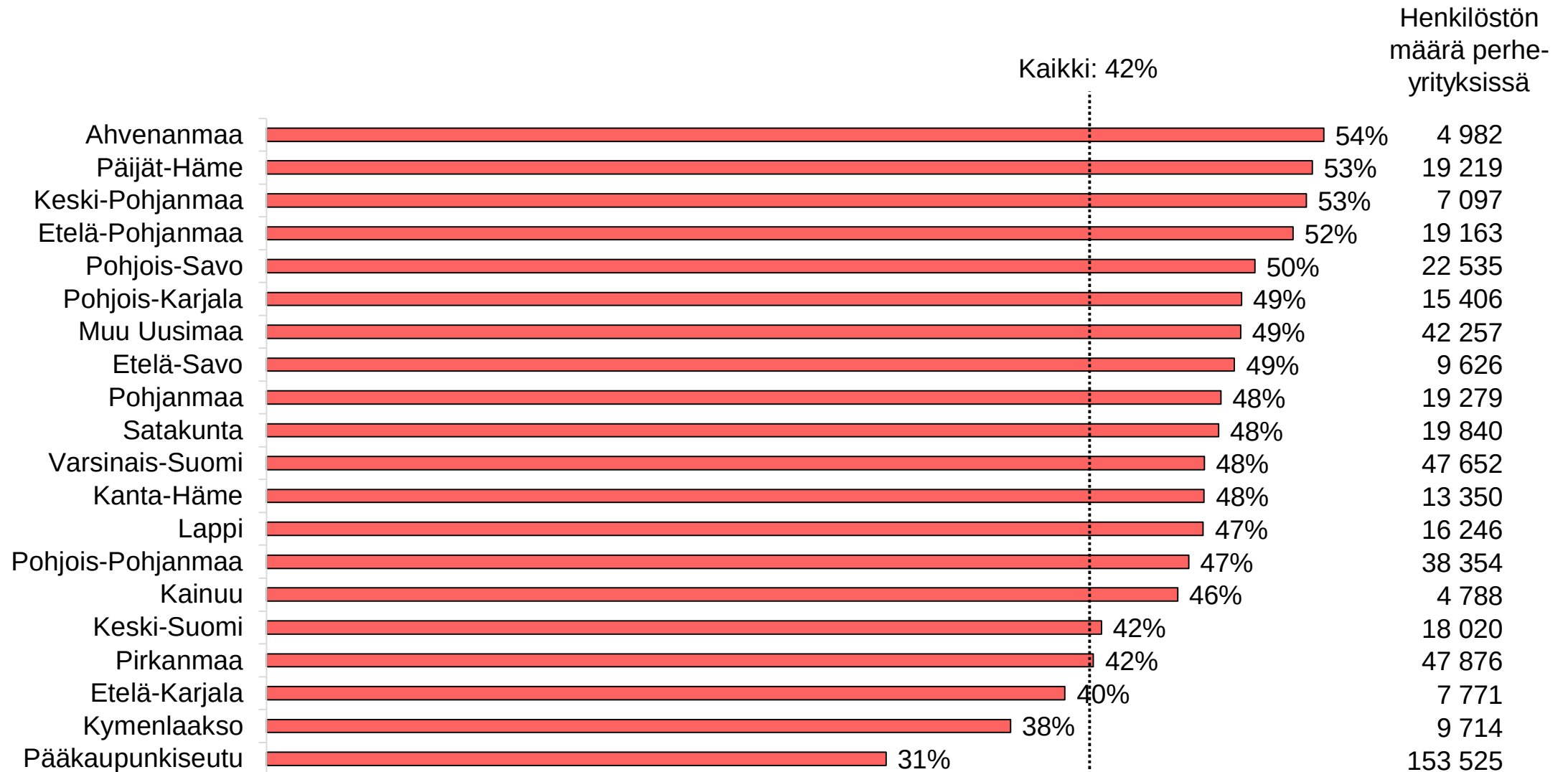
Perheyrittysten osuus työllisyydestä toimialoittain, 2022

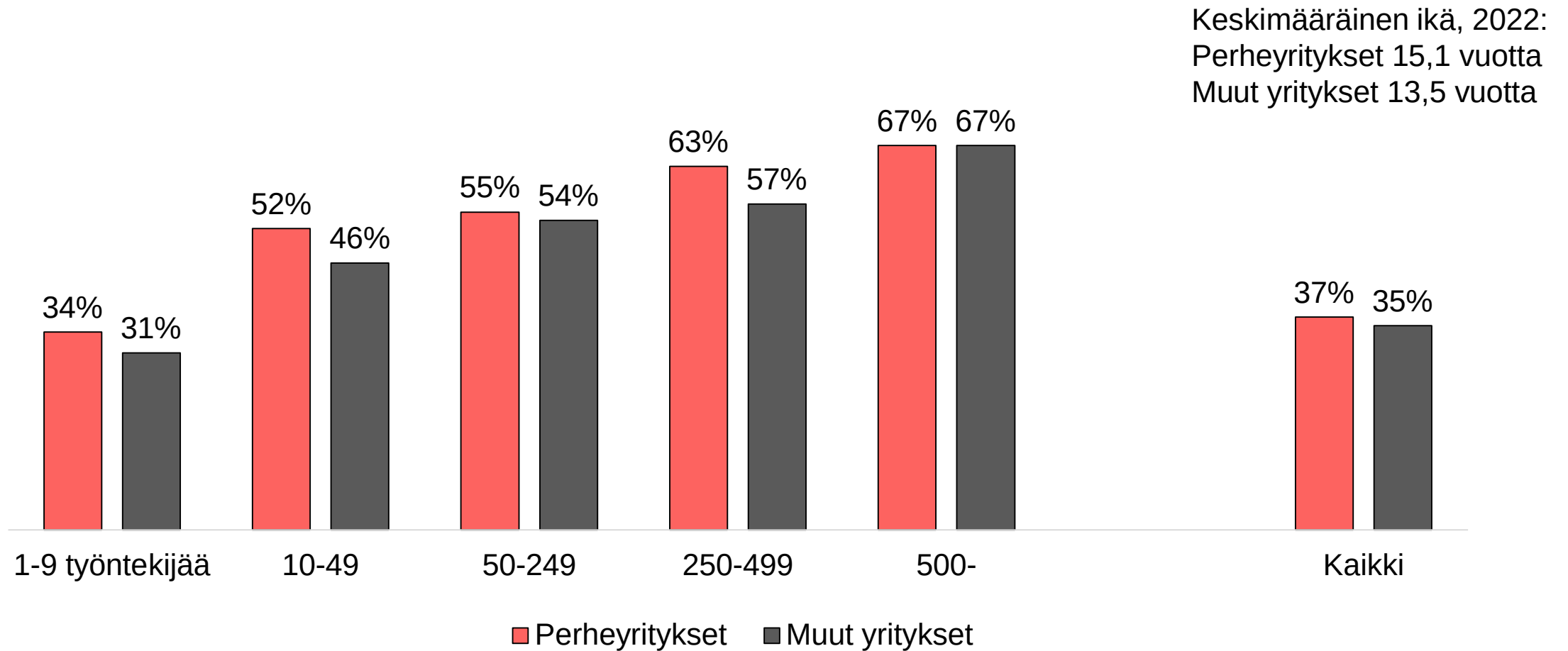
Perheyritysten osuus maakunnittain, 2022

	Perheyritysten osuus, Viisi korkeinta			
	Yritykset	Henkilöstö	Liikevaihto	Tase
Pääkaupunkiseutu	64,0%	31,4%	18,0%	14,3%
Muu Uusimaa	80,2%	49,4%	56,3%	47,3%
Varsinais-Suomi	76,8%	47,5%	46,9%	42,3%
Satakunta	79,5%	48,3%	37,0%	36,9%
Kanta-Häme	79,0%	47,5%	37,2%	33,2%
Pirkanmaa	74,5%	41,9%	47,4%	34,2%
Päijät-Häme	77,2%	53,0%	62,0%	55,8%
Kymenlaakso	75,2%	37,7%	35,9%	21,4%
Etelä-Karjala	77,6%	40,5%	49,7%	18,2%
Etelä-Savo	78,3%	49,1%	53,1%	38,8%
Pohjois-Savo	75,7%	50,1%	58,1%	42,5%
Pohjois-Karjala	78,3%	49,4%	61,5%	62,4%
Keski-Suomi	75,7%	42,3%	49,3%	33,8%
Etelä-Pohjanmaa	81,0%	52,0%	67,6%	59,9%
Pohjanmaa	77,2%	48,4%	43,7%	39,9%
Keski-Pohjanmaa	78,5%	52,7%	44,4%	31,2%
Pohjois-Pohjanmaa	75,2%	46,8%	62,1%	43,3%
Kainuu	79,0%	46,2%	44,0%	21,9%
Lappi	78,5%	47,5%	23,9%	25,6%
Ahvenanmaa	68,0%	53,6%	55,5%	61,0%
Kaikki	73,3%	41,6%	30,9%	22,1%

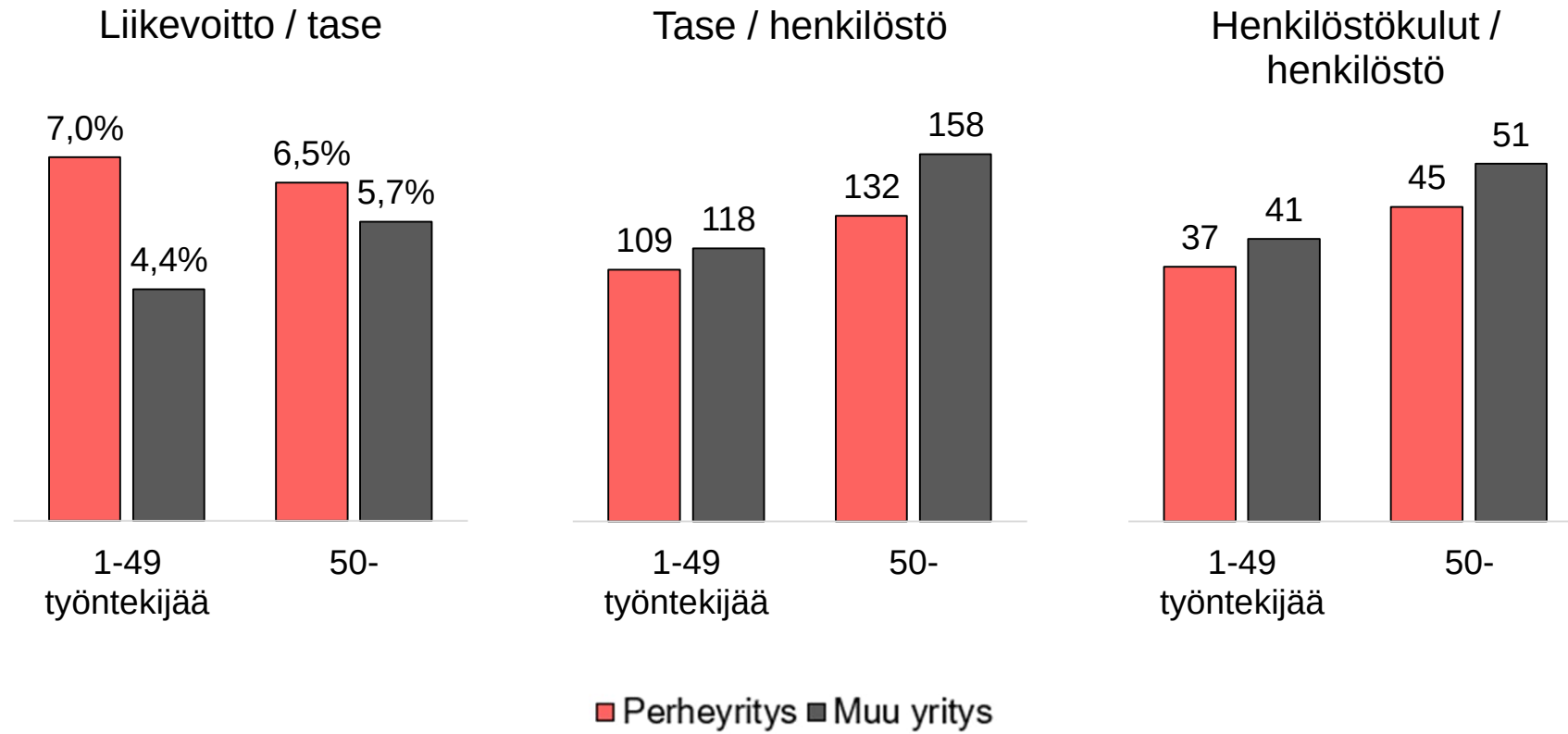
Perheyrittysten osuus työllisyydestä maakunnittain, 2022

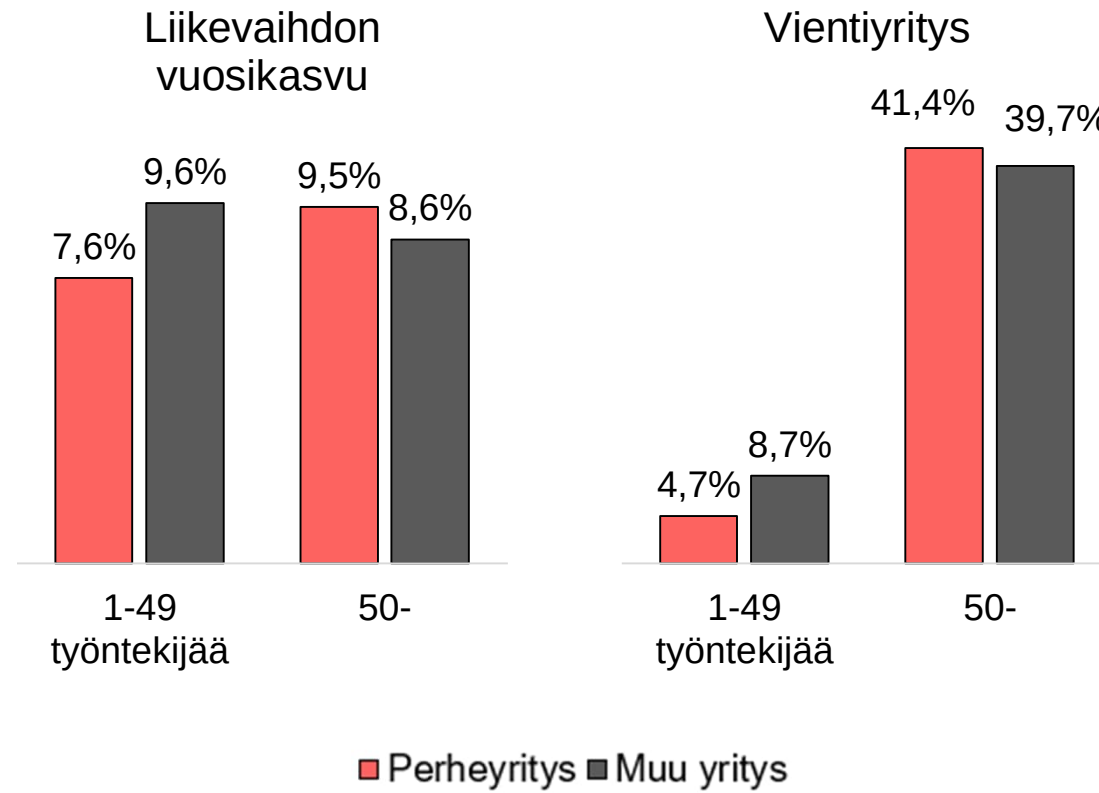
Vuonna 2006 toiminnassa olevien yritysten selviytyminen vuoteen 2022 henkilöstömäärän mukaan

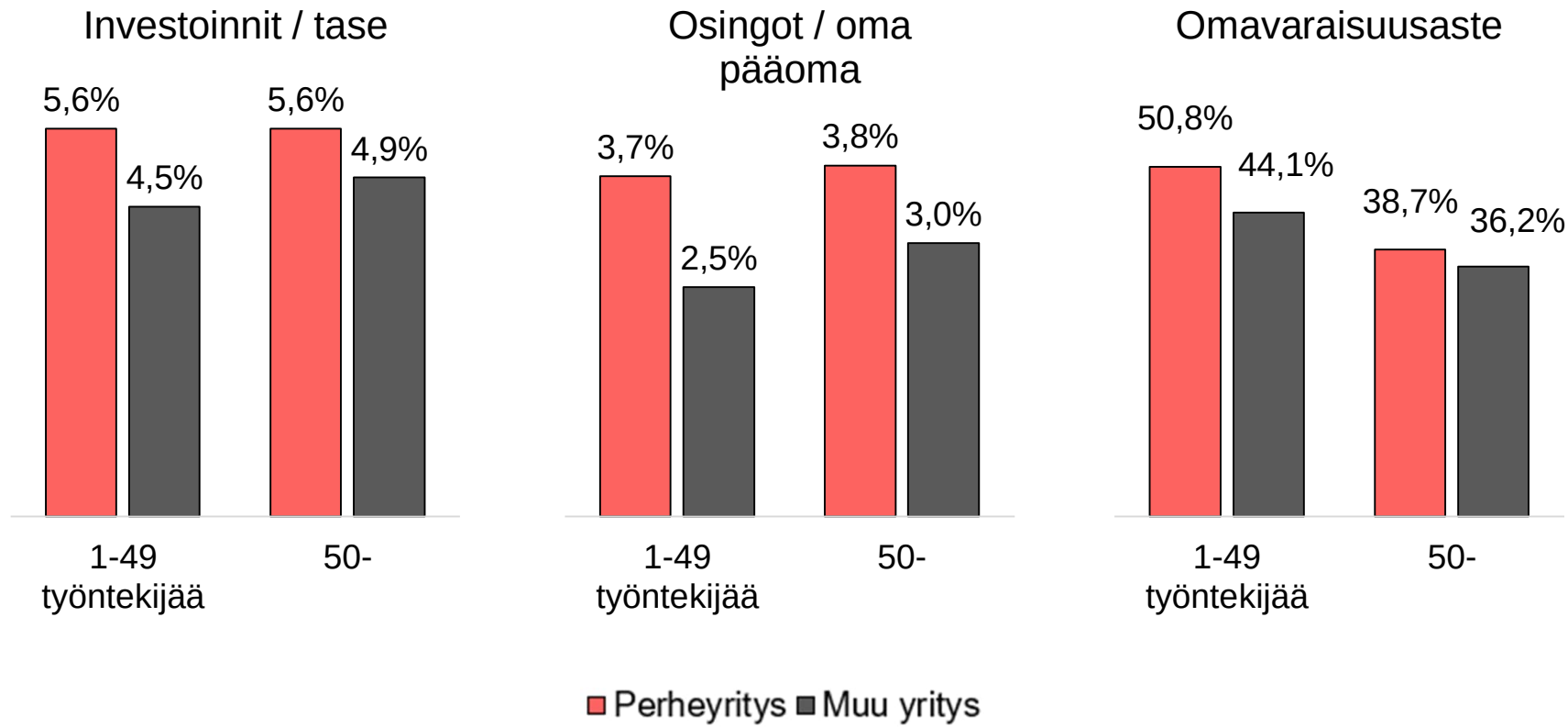
Kannattavuus ja tuotannontekijät yrityksen henkilömäärän mukaan, 2006-2022

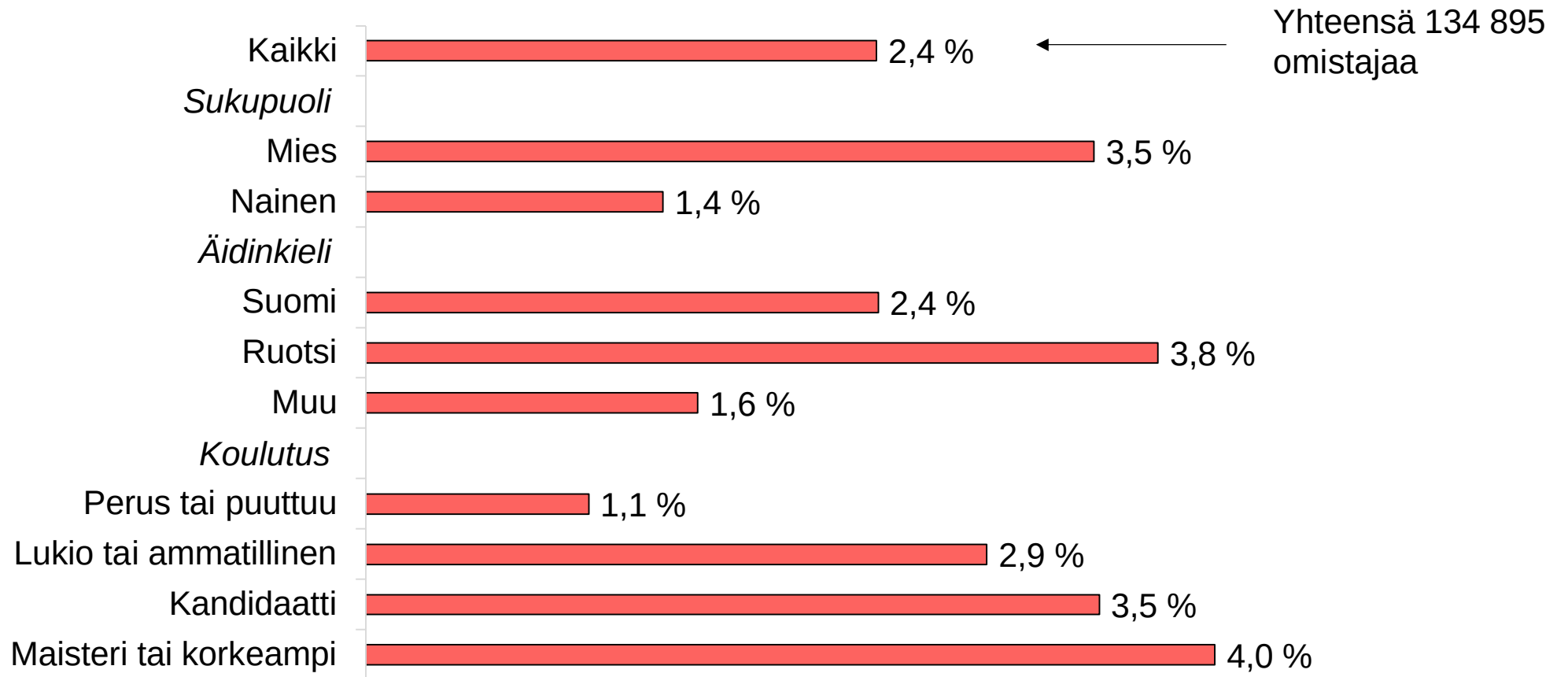
Kasvu ja kansainvälistyminen yrityksen henkilömäärän mukaan, 2006-2022

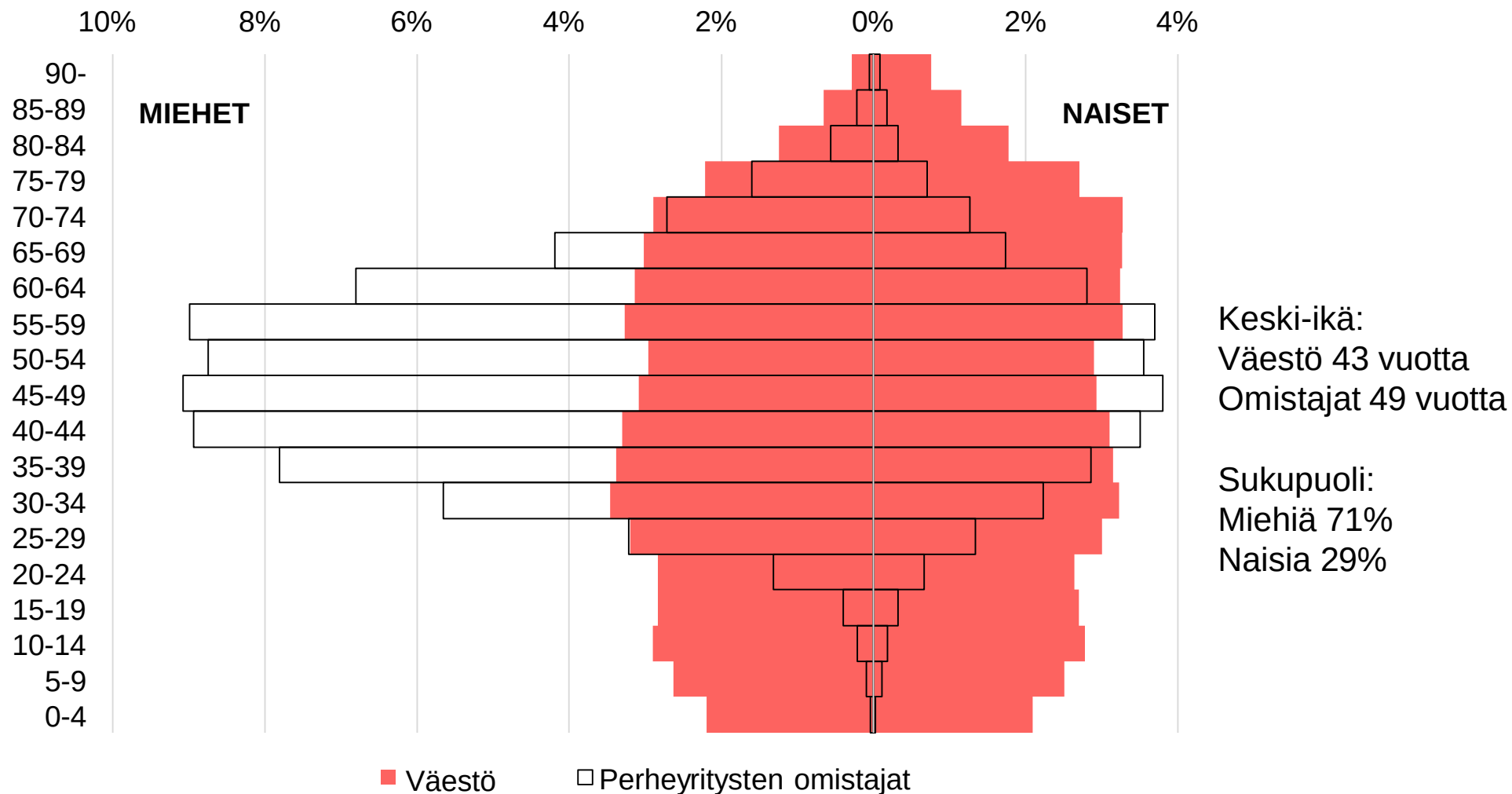
Investoinnit ja rahoitus yrityksen henkilömäärän mukaan, 2006-2022

Perheyriityksen osakkeita omistavien osuus väestössä

Perheyritysten omistajien ikä- ja sukupuolijakauma

Havaintoja perheyrittäjistä tutkimuksen pohjalta

Merkitys Suomen taloudelle. Perheyrittäjät edustavat 73% yrityksistä ja vastaavat 42% työllisyydestä, 31% liikevaihdosta ja 22% taseen loppusummasta. Kun ulkomaalaisomisteiset ja julkishallinnon omistamat yritykset jätetään pois, vastaavat osuudet ovat 76%, 57%, 45% ja 35%. Perheyrittäjät vastaavat 30% yritysten maksamista yhteisöveroista.

Yrityksen koko. Perheyrittäjiä esiintyy eniten pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Yrityksissä, joissa on vähemmän kuin 50 työntekijää, perheyrittäjien osuus on 75% yrityksistä, 63% työllisyydestä, 53% liikevaihdosta ja 41% taseesta. Tätä suuremmissa yrityksissä vastaavat osuudet ovat 35%, 27%, 21% ja 14%.

Pitkäikäisyys. Vuoden 2006 perheyrittäjistä 37% selviytyi vuoteen 2022 asti. Muiden yritysten joukossa selviytymisaste oli matalampi, 35%. Perheyrittäjät ovat keskimäärin 1,6 vuotta vanhempia kuin muut yritykset.

Havaintoja perheyrittäjistä tutkimuksen pohjalta

Toimialajakauma. Perheyrittäjät ovat erityisen tärkeitä työllistäjiä alkutuotannossa, palveluissa, rakentamisessa, kaupassa, kuljetuksessa ja varastoinnissa. Kolmella suurimmalla toimialalla eli teollisuudessa, kaupassa ja rakentamisessa niiden työllisyysosuudet ovat 41%, 49% ja 65%.

Maantiede. Perheyrittäjillä on erityisen tärkeä rooli pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Pääkaupunkiseudulla perheyrittäjien työllisyys- ja liikevaihto-osuudet ovat 31% ja 18%, kun muissa maakunnissa vastaavat luvut ovat 48% ja 49%. Perheyrittäjät ovat erityisen tärkeitä Ahvenanmaalla, Päijät-Hämeessä, Keski-Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla, Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa.

Perheyrittäjien tyypit. Tyypillisessä perheyrittäjässä toimitusjohtaja on perheenjäsen ja omistus on yhdessä sukupolvessa ja se on keskittynyttä. Liikevaihdosta 42% syntyy kuitenkin yrityksissä, joissa on ulkopuolinen toimitusjohtaja, 67% monisukupolvisissa yrityksissä ja 19% yrityksissä, joissa on yli kymmenen omistajaa.

Havaintoja perheyrittäjistä tutkimuksen pohjalta

Kannattavuus ja tuotannontekijät. Perheyrittäjät ovat kannattavampia kuin muut yritykset. Kannattavuusero on suurin pienissä yrityksissä, mutta se pätee myös suuriin yrityksiin. Alhaisemmat henkilöstökustannukset ja pienempi pääoman käyttö selittävät korkeampaa kannattavuutta.

Investoinnit ja rahoitus. Perheyrittäjät investoivat enemmän ja ne jakavat suurempia osinkoja muihin yrityksiin verrattuna. Perheyrittäjien omavaraisuusaste on muita yrityksiä korkeampi. Nämä erot pätevät pieniin ja suuriin yrityksiin.

Kasvu ja kansainvälistyminen. Vähintään 50 henkilöä työllistävät perheyrittäjät kasvavat nopeammin ja harjoittavat enemmän vientiä kuin muut samankokoiset yritykset. Tätä pienemmät perheyrittäjät kasvavat muita yrityksiä hitaammin ja ne vievät vähemmän.

Havaintoja perheyrittäjistä tutkimuksen pohjalta

Erityyppiset perheyrittäjät. Perheenjäsenen johtamissa yrityksissä perheyrittäjille tyypilliset piirteet korostuvat verrattuna ulkopuolisen toimitusjohtajan vetämiin yrityksiin. Erot yhden tai useamman sukupolven omistamissa yrityksissä ovat pieniä. Omistajien lukumäärän kasvaessa perheyrittäjille tyypilliset piirteet heikkenevät.

Perheyrittäjien omistajat. Vain 2% väestöstä omistaa osakkeita perheyrittäjissä. Nämä omistajat ovat pääosin 40–60-vuotiaita miehiä, ja heidän keskimääräinen yritysvarallisuutensa on 415 000 euroa. Varakkain 1% omistajista hallitsee 51% kaikkien perheyrittäjien yritysvarallisuudesta. Nämä omistajat vastaavat 19% työllisyydestä ja 33% liikevaihdosta perheyrittäjissä sekä maksavat 21% omistajilta kerätyistä tuloveroista. Omistajat maksoivat 4,4 miljardia euroa tuloveroja vuonna 2022, mikä vastasi noin 11% koko maan tuloverokertymästä.